

LOODUSKESKKOND JA BIOMAJANDUS

Kliimamuutustega kaasneb osa ökosüsteemide hävimine ja teiste ökosüsteemide muutumine. Liikide vaheldumisega üldine liigirikkus ei pruugi muutuda, küll aga võib muutuda liigiline koosseis. Põllu-, metsa-, vee-, kala- ja puhke-

majanduse jätkusuutlikkuse tagamiseks tuleb tagada liikide, elupaikade ja maastike mitmekesisus ning oluliste ökosüsteemiteenuste pakkumine piisavas mahus ja kvaliteediga.

MÕJUD JA TEGEVUSED:

Eesti fauna ja flora liigiline koosseis ja liikide arvukus muutub ning siia jõuab lõunapoolseid uusi liike. Erinevatel põhjustel hukub igal aastal 25-30% mesilasperedest.

Kalavarude seisundit ja kalandust mõjutavad jääolud ja veetemperatuuri muutused, millest sõltub sigimise edukus, põlvkondade tugevus ja järelkasvu suurus.

Temperatuuri tõusust tulenevalt sageduvad veeõitsengud ning **veekogude sovine hapniku-režiim halveneb**.

Muutub rohumaa- ja põllumuldade **huumusesisaldus ja muldade viljakus**. Temperatuuri tõus toob kaasa taimede kasvuperioodi pikenemise, produktiivsuse kasvu, kiirendab orgaanilise aine lagunemist ja tõstab muldadest lähtuvat CO₂ emissiooni.

Metsatööstust hakkavad tugevalt mõjutama sula maaga talvedest tulenevad raskused puidu metsast väljaveol. Majanduslik mõju tuleneb täiendavate kulutuste tekkest metsateede ja kraavide korrashoiule.

Tuleb välja selgitada kliimamuutustest ohustatud liigid ja **koostada kaitse tegevuskavad**, invasiivsete võõrliikide loodusesse sattumise ohjamiseks tõsta inimeste teadlikkust. Koosluste soodsa seisundi, maastike mitmekesisuse ja ökosüsteemide toimimise tagamiseks tuleb analüüsida kliimamuutuste mõju neile ja rahastada teadus- ja rakendusuuringuid.

Püügikoormused hoida vastavuses muutuvate varudega ning **majandada kalavarusid teadmispõhiselt** (nt alammõõtude optimeerimise, kudemistingimuste loomise, püügipiirangute, harrastuspüügi edendamise kaudu).

Tuleb **modelleerida ja prognoosida kliimamuutuste mõju** järvede ärakannetele, sisekoormustele ja kihistumisrežiimidele. Merekeskkonna seisundi hea kvaliteedi saavutamiseks ja mitmekesisuse säilitamiseks minimeerida võõrliikidest tingitud ohud.

Toiduga varustatust saab tagada **maaparandussüsteemide arendamise**, põllumajanduse konkurentsivõime suurendamise ning teadmusloome ja -siirde kaudu.

Tuleb **uurida suurimat majanduslikku kahju põhjustavate metsapatogeenide levikustrateegiaid** ning arendada kahjustuste modelleerimist.

